

i Lovforslaget har givet Ret til Opretelse af Afholdsrestauranter. Det anser jeg for at være et meget betydeligt Fremskridt. Det er jo aldeles ikke nødvendigt, naar man er ude, enten det nu er i Byen eller paa Landet, at man skal ind paa et Værtshus for at faa stimulerende Midler, men i mangfoldige Tilfælde har man lige saa stor Glæde af en anden Forfriskning, og i det lange Løb har man mere Glæde deraf. Ude paa Landet, hvor saadanne Afholdsbeværtninger rimeligvis ville kunne oprettes paa mange Steder, hvor der nu slet ikke findes Kroer, man kan ty til, ville, mener jeg, Afholdsrestauranterne kunne udfylde et Savn og ville paa en værdig og god Maade kunne skaffe den, der trænger til Forfriskning, en saadan, som han kan erhverve sig paa endnu billigere Vilkaar og under Forhold, der sandsynligvis aldeles ikke ville faa ham til at føle Savnet af Kroen eller Værtshuset. Jeg er derimod lidt bange for, at den højtærede Indenrigsminister vil faa en lidt vanskelig Opgave, naar han skal kontrollere disse Afholdsbeværtninger. Den højtærede Indenrigsminister har i det hele taget paa adskillige Punkter i Lovforslaget faaet en ret stor Myndighed. Det er et Spørgsmaal, om den ikke kunde indskrænkes noget. I Henhold til indenrigsministeriel Anordning kan det bestemmes, hvad Afholdsbeværtningerne maa have oplagret i deres Forraadsrum eller Køkkener. Det er nu ikke udtrykt ganske korrekt i Lovforslaget. Der staar lidt sproglig knudret, at det „tillades Beværtere at have beroende i Køkken- eller Forraadsrum en nærmere bestemt ringe Mængde af stærke Drikke til Madens Tilberedning i Flasker med Paaskrift, der tydeligt angiver dens Bestemmelse“. Meningen kan ikke være, at Maden skal tilberedes i Flasker, men at man maa have Flasker med et tilstrækkeligt stort Kvantum til Brug til Maden. Men denne lille Fejl kan naturligvis let rettes. For den højtærede Indenrigsminister bliver det slet ikke saa let en Opgave at være — hvad skal jeg kalde det — Køkkendirektør eller Overkontrolør for Madstederne. Det vil være meget vanskeligt at holde tilstrækkelig Opsigt med, hvad de have i deres Forraadsrum. Det vil altsammen komme til at bero paa de Mennesker, der have faaet disse Afholdsbeværtninger. Man maa have nogen moralsk Garanti for dem, og det vil Forslaget ogsaa søge at skaffe. Men jeg tror, at selv om man kan konstatere, at der slet ikke findes Spor af Spiritus i de paa-

gældende Forraadsrum og Køkkener, vil man ikke kunne være sikker paa at undgaa Tilvirkningen af alkoholiske Nydelsesmidler. Selv om man kan forbyde Folk at drikke, kan man dog ikke forbyde dem at spise spirituøse Ting. Det er en Fare ved alt, hvad der hedder Tvangsforanstaltninger. Der var en norsk Kemiker, der oplyste i et af de mest indflydelsesrige Kristianiablade, at man f. Eks. ved at ryste Brødmel og Tykmælk sammen kunde skaffe sig en Spise omtrent lige saa alkoholholdig som Bajerskøl. Og man kunde ved at koge Sukkervand med en Draabe Saltsyre og sætte Frugtsaft til opnaa en Drik, der ligeledes var betydelig alkoholholdig. Ja, man kunde endnu bedre ved en Blanding af japansk Muldgær og Risengrød fremstille en 10pCt. alkoholholdig Spise, som man ganske rolig kunde sidde og spise sig fuld i. Nu siger jeg, at selv om jeg ingenlunde tror, at de udmærkede Mænd og Kvinder, der faa disse Afholdsbeværtninger, ville finde paa at give deres Gæster alkoholiske Spisevarer, saa vil jeg dog have Lov til at advare de Herrer mod at tro, at man ved en hvilken som helst Form af Lovforanstaltninger vilde være i Stand til at gøre Moralen saa god, som man ønsker det. Det bliver i sidste Instans et Spørgsmaal om, hvorledes Forholdene i Almindelighed ere, Erhvervsforholdene, Optragelsesforhold, Menneskenes eget moralske Værd o. s. v. er. Det er naturligvis ogsaa dette Lovforslag klar over. At man saa vil lide nogle smaa Skuffelser, maa man finde sig i, naar blot Sagen i Virkeligheden kan siges at være et Fremskridt.

Jeg vil fremdeles udtale min Paa-skønnelse af, at man ved forskellige Sammenkomster, som Auktioner, Licitationer, Fester, Møder og andre beslægtede Lejligheder kan forbyde, at Spiritus udskænkes. Den friske, frejdige Livsglæde, man behøver ved Fester, er saa lidt afhængig af Spiritus, som noget kan være. Jeg tænker mig en Skærsommeraften med Fest ude paa Landet, hvor ogsaa Naturen tilsmiler en, hvor alt er Livsglæde og Fryd, og saa spørger man sig selv forundret, om det virkelige skulde være nødvendigt ogsaa at have Spiritus med der for at være rigtig glad. Jeg synes, at Naturen selv er den dejligste Stimulans af alle, og den er heldigvis ikke af den Art, der bag efter drager onde Følger efter sig. Derfor vil jeg sige, at med saadanne Fester og Møder i Almindelighed bør Spiritus slet ikke have noget at gøre. Ja, der var nogle af